

**KAMMARRÄTTEN
I JÖNKÖPING**
Avdelning 1:3

DOM

2017-02-28
Meddelad i Jönköping

Mål nr 3024-16

KLAGANDE

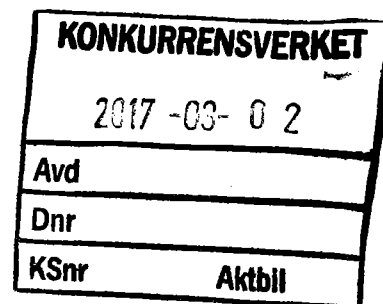
Grönsakshandlarna Karlskrona AB, 556930-8132

Ombud: Advokat Gustav Linge
Advokatfirman Werner HB

Box 103
371 22 Karlskrona

MOTPART

Karlskrona kommun, Upphandlingsenheten
Serviceförvaltningen
371 83 Karlskrona

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Växjö:s dom den 13 oktober 2016 i mål nr 2534-16,
se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och förordnar att
upphandlingen ska rättas på så sätt att anbudet från Grönsakshandlarna
Karlskrona AB inte ska förkastas på den grunden att det inte uppfyller
obligatoriskt krav om att inga tillsatser tillåts.

Dok.Id 202162

Postadress
Box 2203
550 02 Jönköping

Besöksadress
Slottsgatan 5

Telefon
036-15 68 00 (vx)
E-post: kammarrattenijonkoping@dom.se
www.kammarrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-16 19 68

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDE

Grönsakshandlarna Karlskrona AB (Grönsakshandlarna) yrkar att kammar-rätten, med ändring av förvaltningsrättens dom, förordnar att anbuds-utvärderingen ska rättas på så sätt att avtal ska träffas med Grönsaks-handlarna.

Karlskrona kommun (kommunen) motsätter sig bifall till överklagandet.

VAD PARTERNA ANFÖR

Grönsakshandlarna

Det obligatoriska kravet om efterskärdsbehandling innehåller en exemplifierande lista över vad anbudsgivaren på begäran ska uppvisa. Kravet är inte utformat så att anbudssökande ska uppvisa certifierings-system och leverantörsförsäkran/DABAS eller annan likvärdig dokumentation som verifierar kravet utan det räcker att en sådan handling föreligger.

Grönsakshandlarna har under upphandlingen åberopat ett intyg från Aviko Norden undertecknat av verkställande direktören den 29 juni 2016. Av intyget framgår att beträffande potatis av olika sorter kan samtliga dessa produkter levereras utan att några konserveringsmedel är tillsatta. Aviko Norden är ett samlingsnamn för leverantörerna och varumärkena 3-N Produkter i Helsingborg, Skal-mans potatis i Harplinge och Laholm samt Smålands Rotfrukter i Jönköping.

Grönsakshandlarna kan rent faktiskt leverera potatis utan tillsatser och har genom ingivande av intyget från Aviko Norden uppfyllt det obligatoriska kravet. Detta alldeles oavsett om det i Aviko Nordens produktlistor i en databas finns produkter som har tillsatser.

Kommunen har i förfrågningsunderlaget inte uppställt som krav att någon jämförelse ska ske mellan offererade produkter och GTIN-nummer. Kommunen har gjort jämförelsen mellan ingivna produktfaktablad och GTIN-nummer utan stöd i förfrågningsunderlaget. Jämförelsen har gjorts efter anbudstidens utgång och kommunen har därefter inte behandlat leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt.

Potatis fri från tillsatser är en förhållandevis ny företeelse på marknaden. Produktfaktablad som utvisar olika sorters potatis fria från tillsatser har inte lagts upp i DABAS. Informationen som finns där kan därför vara missvisande i nu nämnt hänseende.

Kommunen

Enligt kravet i förfrågningsunderlaget, som förtydligats under ”frågor och svar”, ska fabrikat/märke anges på den skalade/förädlade potatisen. Man kan utifrån intyget utgå från att det är Aviko Norden som utgör fabrikat/märke av Grönsakshandlarnas offererade produkter, men det framgår av produktfaktabladen att det är Skal-mans produkter. Grönsakshandlarna har angett Aviko Norden som garanti för att potatisen är utan tillsatser. I produktfaktabladen anges dock att varumärket Skal-mans potatis är tillverkare och inte Aviko Norden. Därmed är intyget ogiltigt eftersom Skalman inte gett några garantier.

Kommunens grund för kontrollen i DABAS framgår av förfrågningsunderlaget samt av att Grönsakshandlarnas produktfaktablad ursprungligen kommer från DABAS där produkterna återges med ett specifikt GTIN-nummer. De produkter som redogjorts för med produktfaktablad visar klart att de finns att tillgå i DABAS och där anges de innehålla tillsatser. De insända produktfaktabladen är exakt likadana med vad som återges i DABAS förutom att nu anges att produkterna är utan tillsatser.

Grönsakshandlarna har även angett en leverantörsförsäkran från Everfresh. Den anger endast att produkterna kommer från godkända leverantörer.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

I förfrågningsunderlagets obligatoriska krav punkt 1 anges bl.a. följande. Industriskalad rå potatis ska förpackas, transporteras och förvaras i tillsluten, ljusskyddad och av Livsmedelsverket godkänd (vakuum) förpackning. *Inga tillsatser tillåts*. Grönsakshandlarna har i sitt anbud angett att kravet är uppfyllt. Till anbudet har bifogats produktfaktablad av vilka framgår att potatisen inte innehåller tillsatser.

De av Grönsakshandlarna bifogade produktfaktabladen har föranlett kommunen att genom databasen DABAS kontrollera att kravet är uppfyllt. Man har där fått information om att produkten innehåller tillsatser.

Enligt förfrågningsunderlagets obligatoriska krav punkt 23 ska anbudsgivaren redogöra för att kravet om efterskördshandling uppfylls till exempel genom att på begäran uppvisa

- certifieringssystem som uppfyller ovanstående krav, t.ex. KRAV, Svenskt Sigill
- leverantörsförsäkran/DABAS
- eller annan likvärdig typ av dokumentation som verifierar kravet

Utöver produktfaktabladen har Grönsakshandlarna kommit in med intyg om att produkterna kan produceras utan att några konserveringsmedel är tillsatta. Kammarrätten bedömer att Grönsakshandlarna genom ingivna intyg har visat att de uppfyllt det aktuella kravet som uppställts i förfrågningsunderlaget. I målet är inte stridigt att den produkt kommunen fått information om genom DABAS innehåller tillsatser. Det är dock inte

denna som Grönsakshandlarna har offererat. Enbart den omständigheten att viss information i produktfaktabladen överensstämmer med produktinformation i DABAS innebär inte att anbudsgivaren inte kan tillhandahålla den efterfrågade produkten. Att så kan ske har bekräftats genom det uppvisade intyget. Det har enligt kammarrättens bedömning inte framkommit omständigheter som borde ha föranlett kommunen att ifrågasätta detta eller att Grönsakshandlarna uppfyller det aktuella kravet, så som det är formulerat.

Kammarrätten konstaterar att rätten, i fråga om åtgärder, endast kan besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först efter rättelse. Kammarrätten kan således inte i det enskilda fallet, på det sätt Grönsakshandlarna yrkat, förordna om vilken eller vilka anbudsgivare som ska tilldelas kontraktet. Som ovan angetts har det inte funnits skäl att förkasta Grönsakshandlarnas anbud utifrån angiven grund. Förvaltningsrättens avgörande ska därför upphävas och upphandlingen rättas på så sätt att anbudet inte ska förkastas på den angivna grunden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Kammarrättslagmannen Peder Liljeqvist (ordförande), kammarrättsrådet Anders Davidson och tf. kammarrättsassessorn Annica Svedberg (referent) har deltagit i avgörandet.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

DOM
2016-10-13
Meddelad i Växjö

Mål nr
2534-16

SÖKANDE

Grönsakshandlarna Karlskrona AB, 556930-8132
Intagsvägen 1 D
371 46 Karlskrona

Ombud: Advokat Gustav Linge
Advokatfirman Werner HB
Box 103
371 22 Karlskrona

MOTPART

Karlskrona kommun
Upphandlingsavdelningen
Serviceförvaltningen
371 83 Karlskrona

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

---

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Grönsakshandlarna Karlskrona AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 142073

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 42	Kungsgatan 8	0470-56 02 00	0470-255 02	måndag–fredag
351 03 Växjö		E-post: forvaltningsrattenivaxjo@dom.se		08:00-16:00
		www.forvaltningsrattenivaxjo.domstol.se		

BAKGRUND

Karlskrona kommun (kommunen) har genomfört en upphandling avseende frukt, grönt och potatis. Upphandlingen har skett som ett öppet förfarande enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) där det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet avsågs att antas. Kommunen meddelade ett tilldelningsbeslut den 30 juni 2016 varigenom Grönsakshandlarna Karlskrona AB (Grönsakshandlarna) tilldelades uppdraget. Den 8 juli 2016 meddelade kommunen ett nytt tilldelningsbeslut varigenom annat bolag än Grönsakshandlarna tilldelades uppdraget.

YRKANDEN M.M.

Grönsakshandlarna ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att anbudsutvärderingen rättas, varvid avtal ska träffas med Grönsakshandlarna. Grönsakshandlarna anför bl.a. följande. Kommunen har på felaktiga grunder diskvalificerat bolaget. Grönsakshandlarnas potatis innehåller inga tillsatser, vilket anges i Produktblad Krögarpotatis. Potatis fri från tillsatser är en förhållandevis ny företeelse på marknaden. Produktfaktabladen är därför inte helt färdigställda och produkterna är så nya att de ännu inte tilldelats ett unikt GTIN nummer. Kommunen har inte uppställt krav på att produkterna skulle vara kopplade till DABAS med unika GTIN nummer. Endast produktfaktabeskrivning har efterfrågats och av den framgår att potatisen är fri från tillsatser. Kommunen har inte behandlat leverantören likvärdigt och diskriminerat Grönsakshandlarna i förhållande till övriga leverantörer. Genom utebliven vinst till följd av kommunens senaste beslut lider Grönsakshandlarna ekonomisk skada.

Kommunen anför bl.a. följande. I skallkrav 1 i Kravspecifikation anges att inga tillsatser tillåts. Frågan har även besvarats i frågor och svar där det anges att äppelsyra och citronsyra inte accepteras. Grönsakshandlarna upp-

fyller inte ställt skullkrav på flertalet produkter. I bolagets produktfaktablad anges GTIN nummer för efterfrågade produkter. När en artikel numreras med GTIN får den ett unikt artikelnummer som aldrig är detsamma som ett artikelnummer från en annan leverantör. Motsvarande produkt med samma GTIN nummer visar att produkterna innehåller otillåtna syror enligt skullkravet. Vid närmare kontroll har de produkter som anges i Grönsakshandlarnas produktfaktablad således visat sig innehålla syror och minst tre olika produkter angetts med samma GTIN nummer. Bolagets anbud innehåller inte korrekt information utifrån ställda obligatoriska krav och har därmed inte kvalificerats för utvärdering.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Förvaltningsrättens bedömning

Av förfrågningsunderlagets kravspecifikation framgår bl.a. följande. Industriskalad rå potatis skall [1] förpackas, transporteras och förvaras i tillsluten, ljusskyddad och av Livsmedelsverket godkänd (vakuum) förpackning. Inga tillsatser tillåts. Tillagningsanvisning bör finnas.

Enligt förfrågningsunderlagets kravspecifikation framgår det obligatoriska kravet att inga tillsatser tillåts. Det är i målet ostridigt att Grönsakhandlarna inkommit med produktfaktablad angående bolagets offererade produkter. Mot bakgrund av det av Grönsakshandlarna ingivna produktbladen gör förvaltningsrätten bedömningen att det får anses visat att produkterna innehåller tillsatser. Grönsakshandlarnas anbud har således inte uppfyllt samtliga av kommunen uppställda obligatoriska krav. Det som Grönsakshandlarna anfört angående kommunens beslut att diskvalificera bolagets anbud visar inte att kommunen förfarit i strid med LOU. Inte heller visar det som bolaget anfört i övrigt att kommunen har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i nämnda lag. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D-LOU).

Malin Toivainen

t.f. rådman

Föredragande: Maria Gustafsson

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.